

5. ULUSAL ROMATOLOJİK REHABİLİTASYON KONGRESİ

İZMİR KÂTİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ

PROF. DR. FUAT SEZGİN KONFERANS
SALONU, İZMİR

25-26 EKİM 2019

SÖZEL BİLDİRİLER/ ORAL PRESENTATIONS

Sayfa

- S1. 60 YAŞ ÜSTÜ ANKİLOZAN SPONDİLİT HASTALARINDA FONKSİYONEL DURUM, HASTALIK AKTİVİTESİ VE SPİNAL MOBİLİTE ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ**
INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN FUNCTIONAL STATUS, DISEASE ACTIVITY AND SPINAL MOBILITY IN ANKYLOSING SPONDYLITIS PATIENTS OVER 60 YEARS OF AGE
Yasemin ACAR, Nursen İLÇİN, Saadettin USLU, Gerçek CAN
- S2. ANKİLOZAN SPONDİLİT TANILI HASTALARDA BETY-BİYOPSİKOSOSYAL ÖLÇEĞİ'NİN GEÇERLİĞİNİN İNCELENMESİ: PİLOT ÇALIŞMA**
THE VALIDITY INVESTIGATION OF BETY-BIOPSYCHOSOCIAL QUESTIONNAIRE IN PATIENTS WITH ANKYLOSING SPONDYLITIS: A PILOT STUDY
Uğur VEREP, Aykut ÖZÇADIRCI, Gamze ARIN, Fatma Birgül KUMBAROĞLU, Mehmet SOY, Fatoş ÖNEN, Edibe ÜNAL
- S3. BİLİŞSEL EGZERSİZ TERAPİ YAKLAŞIMI DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ'NİN PSÖRİATİK ARTRİT TANISI ALAN BİREYLERDE GEÇERLİĞİNİN BELİRLENMESİ**
DETERMINATION OF THE VALIDITY OF THE COGNITIVE EXERCISE THERAPY APPROACH EVALUATION SCALE IN INDIVIDUALS WITH PSORIATIC ARTHRITIS
Senem BULUT, Edibe ÜNAL
- S4. KRONİK BOYUN AĞRILI HASTALARDA BİLİŞSEL EGZERSİZ TERAPİ YAKLAŞIMI ÖLÇEĞİ'NİN (BETY) GEÇERLİK, GÜVENİRLİK VE DUYARLILIĞININ BELİRLENMESİ**
DETERMINATION THE VALIDITY, RELIABILITY AND SENSITIVITY OF COGNITIVE EXERCISE THERAPY APPROACH (BETY) SCALE IN PATIENTS WITH CHRONIC NECK PAIN
Özge ŞAHİN, Sevim ÖKSÜZ, Ender ANGIN
- S5. GAZİANTEP İLİNDE BULUNAN ÖZEL BİR KLİNİĞE BAŞVURAN HASTALAR ARASINDA ROMATİZMAL HASTALIK GÖRÜLME ORANI: PİLOT ÇALIŞMA**
INCIDENCE OF RHEUMATIC DISEASE AMONG PATIENTS ADMITTED TO A PRIVATE CLINIC IN GAZİANTEP: A PILOT STUDY
Erkin Oğuz SARI, Ahmet AKYOL, Deniz KOCAMAZ, Kezban BAYRAMLAR
- S6. ROMATOLOJİK REHABİLİTASYONDA SANAL GERÇEKLIK TEKNOLOJİSİNİN YERİ: LİTERATÜR ANALİZİ**
THE ROLE OF VIRTUAL REALITY TECHNOLOGY IN RHEUMATOLOGIC REHABILITATION: LITERATURE ANALYSIS
Asalet Aybüke GÜP, Özge İpek DONGAZ, Dilara ÖZEN ORUK, Banu BAYAR, Kılıçhan BAYAR
- S7. DİZ OSTEOARTRİTLİ BİREYLERDE BİLİŞSEL EGZERSİZ TERAPİ YAKLAŞIMI BİYOPSİKOSOSYAL ÖLÇEĞİNİN GEÇERLİĞİ VE GÜVENİRLİĞİNİN İNCELENMESİ: PİLOT ÇALIŞMA**
INVESTIGATION OF THE VALIDITY OF COGNITIVE EXERCISE THERAPY APPROACH SCALE IN PATIENTS WITH OSTEOARTHRITIS: PILOT STUDY
Zeynep İrem BULUT, Atalay DOĞRU, Yavuz YAKUT, Edibe ÜNAL
- S8. POSTMENOPAZAL DİZ OSTEOARTRİTLİ KADINLARIN POSTOPERATİF AĞRI DÜZEYLERİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ: PİLOT ÇALIŞMA**
INVESTIGATION OF FACTORS AFFECTING POSTOPERATIVE PAIN LEVELS OF POSTMENOPAUSAL WOMEN WITH KNEE OSTEOARTHRITIS: A PILOT STUDY
Dilara ÖZEN ORUK, Asalet Aybüke GÜP, Özge İpek DONGAZ, Banu BAYAR, Kılıçhan BAYAR

SÖZEL BİLDİRİLER/ ORAL PRESENTATIONS

Sayfa

- S9. MİYOFASİYAL AĞRI SENDROMLU KADINLARIN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİNİN UMUTSUZLUK DÜZEYİ İLE İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ**
INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN DEMOGRAPHIC CHARACTERISTICS AND HOPELESSNESS LEVEL OF WOMEN WITH MYOFASCIAL PAIN SYNDROME
Özge İpek DONGAZ, Dilara ÖZEN ORUK, Asalet Aybüke GÜP, Banu BAYAR, Kılıçhan BAYAR
- S10. FİBROMİYALJİLİ KADINLARDA SPİNAL STABİLİZASYON EGZERSİZLERİNİN DENGE VE GÖVDE POZİSYON HİSSİ ÜZERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ: PİLOT ÇALIŞMA**
INVESTIGATION THE EFFECTS OF SPINAL STABILIZATION EXERCISES ON BALANCE AND TRUNK POSITION SENSE IN WOMAN WITH FIBROMYALGIA: PILOT STUDY
Oğuzhan METE, Şeyda TOPRAK ÇELENAY
- S11. GAZİ ÜNİVERSİTESİ FİZYOTERAPİ VE REHABİLİTASYON BÖLÜMÜ ROMATOLOJİK REHABİLİTASYON ÜNİTESİ 2016-2019 YILLARI ARASI HASTA PROFİLİ**
PATIENT PROFILE BETWEEN 2016-2019 IN GAZI UNIVERSITY PHYSIOTHERAPY AND REHABILITATION DEPARTMENT ROMATOLOGICAL REHABILITATION UNIT
Selin BAYRAM, Nurten Gizem TÖRE, Fulden SARİ, Devrim Can SARAÇ, Gamze Gülsün PALA, Mehmet Akif ÖZTÜRK, Deran OSKAY
- S12. SJÖGRENLİ KADINLARIN SAĞLIKLI KADINLARLA CİNSEL FONKSİYON AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI**
COMPARISON OF WOMEN WITH SJOGREN WITH HEALTHY WOMEN IN TERMS OF SEXUAL FUNCTION
S. Yaprak ÇETİN, Ayşe AYAN, Alime BÜYÜK
- S13. ROMATOİD ARTRİTTE AROMATERAPİ MASAJI: LİTERATÜR DERLEME**
AROMATHERAPY MASSAGE IN RHEUMATOID ARTHRITIS: LITERATURE REVIEW
Gökşen POLAT, Selden GÜL, Elif ÜNSAL AVDAL, Funda SOFULU
- S14. FİBROMİYALJİ SENDROMU TEDAVİSİNDE OSTEOPATİK MANUEL TERAPİ ETKİNLİĞİ: OLGU SUNUMU**
EFFICACY OF OSTEOPATHIC MANUAL THERAPY IN THE TREATMENT OF FIBROMYALGIA SYNDROME: CASE REPORT
Rabia Tuğba KILIÇ, Emre UYSAL
- S15. ROMATİZMALI BİREYLER ÜZERİNDE GELİŞTİRİLEN BETY BİYOPSİKOSOSYAL ÖLÇEĞİNİN KANSERLİ HASTALARDA VALİDASYONU: BİR PİLOT ÇALIŞMA**
INVESTIGATION OF THE SUITIBILITY OF THE BETY-BQ IN PATIENTS WITH CANCER: A PILOT STUDY
Deniz KOCAMAZ, Özlem Nuray SEVER, Yavuz YAKUT

60 YAŞ ÜSTÜ ANKİLOZAN SPONDİLİT HASTALARINDA FONKSİYONEL DURUM, HASTALIK AKTİVİTESİ VE SPİNAL MOBİLİTE ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Yasemin ACAR¹, Nursen İLÇİN², Saadettin USLU³, Gerçek CAN³

¹Dokuz Eylül Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir

²Dokuz Eylül Üniversitesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu, İzmir

³Dokuz Eylül Üniversitesi İç Hastalıkları Anabilim Dalı Romatoloji ve İmmunoloji Bilim Dalı, İzmir

Amaç: Genç ve orta yaştaki ankilozan spondilit (AS) hastalarında fonksiyonel durum ile ilişkili faktörler incelendiğinde fonksiyonel kayıp ile ilişkili en önemli faktörlerin hastalık aktivitesi ve spinal mobilite olduğu bildirilmiştir. Bu çalışmanın amacı geriatrik gruptaki AS hastalarında fonksiyonel durum, hastalık aktivitesi ve spinal mobilite arasındaki ilişkinin incelenmesi idi.

Yöntem: Dahil edilme kriterlerine uyan 60 yaş ve üzeri 26 AS hastası (15 erkek, 11 kadın) çalışmaya katıldı. Fonksiyonel durum Bath Ankilozan Spondilit Fonksiyonel İndeksi (BASFI), hastalık aktivitesi Bath Ankilozan Spondilit Hastalık Aktivite İndeksi (BASDAI) ve spinal mobilite Bath Ankilozan Spondilit Metroloji İndeksi (BASMI) kullanılarak değerlendirildi. Verilerin istatistiksel analizi SPSS 20.0 programı kullanılarak yapıldı. BASFI, BASDAI ve BASMI arasındaki ilişkinin incelenmesinde Spearman korelasyon analizi kullanıldı.

Bulgular: Hastaların yaş ortalamaları 64.2±3.7 yıl, beden kitle indeksi ortalamaları 29.3±3.0 kg/m², tanı süreleri 16.3±13.8 yıl olarak kaydedildi. Hastaların BASDAI skor ortalamaları 2.4±1.7, BASFI skor ortalamaları 2.5±1.7, BASMI skor ortalamaları 4.3±1.4 olarak kaydedildi. Korelasyon analizi sonrasında BASFI, BASDAI ve BASMI sonuçları arasında anlamlı bir ilişki olmadığı sonucuna ulaşıldı (p>0.05).

Sonuç: Çalışmamızın sonucunda yaşlı AS hastalarında genç ve orta yaştaki hastaların aksine fonksiyonel durum ile hastalık aktivitesi ve spinal mobilite arasında ilişki olmadığı sonucuna ulaşıldı. AS hastalarında hastalığın fonksiyonel duruma etkisinin değerlendirilmesinde yaş faktörü dikkate alınmalıdır.

Anahtar Kelimeler: ankilozan spondilit, fonksiyonel performans, fleksibilite, değerlendirme

INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN FUNCTIONAL STATUS, DISEASE ACTIVITY AND SPINAL MOBILITY IN ANKYLOSING SPONDYLITIS PATIENTS OVER 60 YEARS OF AGE

Purpose: When the factors related to functional status were examined in young and middle-aged ankylosing spondylitis (AS) patients, the most important factors associated with functional loss were reported to be disease activity and spinal mobility. The aim of this study was to investigate the relationship between functional status, disease activity and spinal mobility in geriatric AS patients.

Methods: Twenty-six AS patients (15 males, 11 females) aged 60 years or older who met the inclusion criteria were included in the study. Functional status was assessed by Bath Ankylosing Spondylitis Functional Index (BASFI), disease activity by Bath Ankylosing Spondylitis Disease Activity Index (BASDAI), spinal mobility by Bath Ankylosing Spondylitis Metrology Index (BASMI). Statistical analysis of the data was performed using SPSS 20.0 program. Spearman's correlation analysis was used to investigate the relationship between BASFI, BASDAI and BASMI.

Results: The mean age of the patients was 64.2±3.7 years, mean body mass index was 29.3±3.0 kg/m² and the duration of diagnosis was 16.3±13.8 years. The mean BASDAI score was 2.4±1.7, the mean BASFI score was 2.5±1.7, and the mean BASMI score was 4.3±1.4. Following correlation analysis, there was no significant relationship between BASFI, BASDAI and BASMI results (p>0.05).

Conclusions: As a result of our study, it was concluded that there was no relationship between functional status, disease activity and spinal mobility in elderly AS patients as opposed to young and middle-aged patients. Age factor should be taken into consideration in assessing the effect of disease on functional status in AS patients.

Keywords: ankylosing spondylitis, functional performance, flexibility, assessment

ANKİLOZAN SPONDİLİT TANILI HASTALARDA BETY-BİYOPSİKOSOSYAL ÖLÇEĞİ'NİN GEÇERLİĞİNİN
İNCELENMESİ: PİLOT ÇALIŞMA

Uğur VEREP¹, Aykut ÖZÇADIRCI², Gamze ARIN², Fatma Birgül KUMBAROĞLU², Mehmet SOY³, Fatoş ÖNEN⁴, Edibe ÜNAL²

¹Dokuz Eylül Üniversitesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu, İzmir, Türkiye

²Hacettepe Üniversitesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Ankara, Türkiye

³Altınbaş Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dahili Tıp Bilimleri Bölümü, İç Hastalıkları Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

⁴Dokuz Eylül Üniversitesi, İç Hastalıkları Anabilim Dalı, Romatoloji ve İmmunoloji Bilim Dalı, İzmir, Türkiye

Amaç: Bu çalışmanın amacı, BETY-Biyopsikososyal Ölçeği'nin (BETY-BQ) Ankilozan Spondilit (AS) tanılı hastalarda geçerliliğinin incelenmesiydi.

Yöntem: Yaşam kalitelerini ölçmek için Kısa Form-36 (SF-36) ve Ankilozan Spondilit Yaşam Kalite Ölçeği (ASQoL) kullanıldı. Fonksiyonel durumlarını ölçmek için Spondilartropatilerde Sağlık Değerlendirme Anketi (HAQ-S) ve BASFI kullanıldı. Hastane Anksiyete ve Depresyon Skalası (HADS) ve BASDAI, sırasıyla anksiyete-depresyon düzeylerini ve hastalık aktivitesini değerlendirmek için kullanıldı. Biyopsikososyal yönden değerlendirme amacıyla BETY-BQ uygulandı. İstatistiksel analiz Spearman Korelasyon Analizi ile yapıldı.

Bulgular: Yaş ortalaması 38.4 ± 10.3, vücut kütle indeksi ortalaması 26.6±4.0 olan 61 AS'li hasta (37 erkek) çalışmaya katıldı. BETY-BQ ile ASQoL, HADS'ın anksiyete parametresi, SF-36'nin fiziksel fonksiyon alt parametresi arasında mükemmel korelasyon (sırasıyla; r=0.825, p<0.001; r=0.784, p<0.001; r=0.815, p<0.001); HAQ-S, SF-36'nin canlılık ve enerji alt parametresi arasında çok iyi derecede korelasyon (sırasıyla; r=0.742, p<0.001; r=0.726, p<0.001); HADS'ın depresyon parametresi, BASFI, BASDAI ve SF-36'nin fiziksel rol gücülüğü, bedensel ağrı, sosyal işlevsellik alt parametreleri arasında iyi derecede korelasyon (sırasıyla; r=0.685, p<0.001; r=0.615, p<0.001; r=0.672, p<0.001; r=0.668, p<0.001; r=0.681, p<0.001; r=0.601, p<0.001), diğer parametrelerle orta-düşük derecelerde korelasyon tespit edildi.

Sonuç: AS'li bireylerde sıklıkla kullanılan geçerlik ve güvenilirliği yapılmış olan ölçeklerle BETY-BQ arasında yüksek ya da orta derecede ilişki bulundu. Bu pilot çalışmanın BETY-BQ'nun AS'li bireylerde geçerli olduğu yönündeki sonuçları göz önüne alındığında çalışmanın devam ettirilmesine karar verildi.

Anahtar Kelimeler: ankilozan spondilit, biyopsikososyal, ölçek, geçerlik

THE VALIDITY INVESTIGATION OF BETY-BIOPSYCHOSOCIAL QUESTIONNAIRE IN PATIENTS WITH ANKYLOSING
SPONDYLITIS: A PILOT STUDY

Purpose: This study aims to investigate the validity of BETY-Biopsychosocial Questionnaire (BETY-BQ) in patients with Ankylosing Spondylitis (AS).

Methods: Quality of life was measured with Ankylosing Spondylitis Quality of Life Questionnaire (ASQoL) and 36-Item Short Form Survey (SF-36). Functional status was measured with Health Assessment Questionnaire for the spondyloarthropathies (HAQ-S) and BASFI. Hospital Anxiety and Depression Scale (HADS) and BASDAI were used for respectively anxiety, depression levels and disease activity. Biopsychosocial evaluation was measured by BETY-BQ. Statistical analysis was performed by Spearman Correlation Analysis.

Results: Sixty-one AS (37 male) patients average age 38.4±10.3 years and body mass index was 26.6±4.0 participated in this study. There was an excellent correlation between BETY-BQ and ASQoL, HADS anxiety subscale, SF-36 physical functioning subscale (respectively; r=0.825, p<0.00; r=0.784, p<0.001; r=0.815, p<0.001). There was a very good correlation between BETY-BQ and HAQ-S, SF-36 vitality, energy subscale (respectively; r=0.742, p<0.001; r=0.726, p<0.001). There was a good correlation between BETY-BQ and HADS depression subscale, BASFI, BASDAI, SF-36 physical role limitations, bodily pain, social functioning subscales (respectively; r=0.685, p<0.001; r=0.615, p<0.001; r=0.672, p<0.001; r=0.668, p<0.001; r=0.681, p<0.001; r=0.601, p<0.001). There was a moderate-low correlation with the other parameters.

Conclusions: A high or moderate correlation was found between the valid and reliable scales frequently used in individuals with AS and BETY-BQ. Considering the results of this pilot study that BETY-BQ was valid in the individuals with AS, it was decided to continue the study.

Keywords: ankylosing spondylitis, biopsychosocial, questionnaire, validity

BİLİŞSEL EGZERSİZ TERAPİ YAKLAŞIMI DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ'NİN PSÖRİATİK ARTRİT TANISI ALAN BİREYLERDE GEÇERLİĞİNİN BELİRLENMESİ

Senem BULUT¹, Edibe ÜNAL¹

¹Hacettepe Üniversitesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Ankara, Türkiye

Amaç: Romatolojik hastalıkların kronik süreçleri gereği hastaların biyopsikososyal açıdan etkilenimleri ortaya çıkmaktadır. Biyopsikososyal bir yaklaşım olan Bilişsel Egzersiz Terapi Yaklaşımı (BETY) eğitime katılan, romatizmal hastalıklara sahip bireylerin geliştirdiği BETY Ölçeği'nin; Psöriatik artrit tanısı almış bireyler üzerinde uygulanmasıyla ölçeğin geçerliğinin belirlenmesi hedefiyle bu çalışma planlandı.

Yöntem: Çalışmaya 60 birey dahil edildi. BETY Ölçeği geçerliği için, Psöriatik Artrit Yaşam Kalitesi Ölçeği (PsAQoL), Hastane Anksiyete ve Depresyon Skalası (HADS-A, HADS-D), Sağlık Değerlendirme Anketi (HAQ) ve Kısa Form-36 (SF-36) kullanıldı.

Bulgular: Çalışmaya katılan bireylerin demografik bilgileri kaydedildi. Ölçeğin geçerlik çalışmasında BETY Ölçeği ile PsAQoL ($r=0.840$, $p<0.001$), HADS-A ($r=0.639$, $p<0.001$), HADS-D ($r=0.507$, $p<0.001$), HAQ ($r=0.322$, $p=0.12$), SF-36'nin alt parametrelerinden olan fiziksel fonksiyon, fiziksel nedenlere bağlı rol güçlüğü, mental sağlık, vitalite ve genel sağlık algısı ($r=-0.468$ ile $r=-0.681$ arasında, $p<0.001$) korelasyon bulundu.

Sonuç: Bu çalışmada BETY Ölçeği'nin, PsA tanısı alan bireyleri değerlendirmede geçerli bir ölçek olduğu bulundu. PsA'lı bireyleri biyopsikososyal açıdan değerlendirirken klinisyenler tarafından tercih edilebileceği düşünüldü.

Anahtar Kelimeler: psöriatik artrit, geçerlik, ölçek

DETERMINATION OF THE VALIDITY OF THE COGNITIVE EXERCISE THERAPY APPROACH EVALUATION SCALE IN INDIVIDUALS WITH PSORIATIC ARTHRITIS

Purpose: Biopsychosocial evaluation of patients with psoriatic arthritis (PsA) was limited in the literature. Due to the chronic processes of rheumatologic diseases, biopsychosocial effects of the patients occur. This study was planned with the aim of determining the validity of the scale by applying the BETY Scale developed by individuals with rheumatic diseases who participated in the biopsychosocial approach Cognitive Exercise Therapy Approach (BETY) to individuals diagnosed with psoriatic arthritis

Methods: Methods: Sixty patients were included in the study. For the validity of BETY Scale, Psoriatic Arthritis Quality of Life Scale (PsAQoL), Hospital Anxiety and Depression Scale (HADS-A, HADS-D), Health Assessment Questionnaire (HAQ) and Short Form-36 (SF-36) were use.

Results: Demographic data of the participants were recorded. In the validity study of the scale, PsAQoL ($r=0.840$, $p<0.001$), HADS-A ($r=0.639$, $p<0.001$), HADS-D ($r=0.507$, $p<0.001$), HAQ ($r=0.322$, $p=0.12$), physical function, which is one of the sub-parameters of SF-36, role difficulty due to physical causes, mental health, vitality and general health perception ($r=-0.468$ to $r=-0.681$, $p<0.001$).

Conclusions: In this study, the BETY Scale was found to be a valid scale for evaluating individuals diagnosed with PsA. Biopsychosocial evaluation of individuals with PsA was thought to be preferred by clinicians.

Keywords: psoriatic arthritis, validity, scale

KRONİK BOYUN AĞRILI HASTALARDA BİLİŞSEL EGZERSİZ TERAPİ YAKLAŞIMI ÖLÇEĞİ'NİN GEÇERLİK, GÜVENİRLİK VE DUYARLILIĞININ BELİRLENMESİ**Özge ŞAHİN¹, Sevim ÖKSÜZ², Ender ANGIN²**¹Gazi Mağusa Devlet Hastanesi, Gazimağusa²Doğu Akdeniz Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Gazimağusa

Amaç: Bu çalışma, kronik boyun ağrısı olan hastalarda Bilişsel Egzersiz Terapi Yaklaşımı Ölçeği'nin (BETY) geçerlik, güvenirlik ve duyarlılığının belirlenmesi amacı ile yapıldı.

Yöntem: Çalışmaya VAS'a göre ağrı şiddeti 3 ve üzeri olan, 18-65 yaş arası 199 kronik boyun ağrılı hastalar dâhil edildi. Bilişsel Egzersiz Terapi Yöntemi Ölçeği'nin geçerliliğini değerlendirmek için Boyun Özür İndeksi, Kol Omuz ve El Sorunları Anket, Kısa Form-36, Hastane Anksiyete ve Depresyon Ölçeği kullanıldı. Güvenirlik için aynı bireylere 1 hafta sonra BETY ölçeği yeniden dolduruldu. Ölçeğin duyarlılığını test etmek için 44 hasta tedavi programına dahil edildi ve tedavi sonrası anketler tekrar dolduruldu.

Bulgular: BETY ölçeğinin kapsam geçerliliği ilk değerlendirmedeki taban ve tavan (en az 14, en fazla 107) etkisi ile dağılımdaki çarpıklığa (0.4) bakılarak değerlendirildi. Yapılan bu analiz sonucunda ölçeğin kapsam geçerliliği olduğu gösterildi. Çalışmada BETY ile Kısa Form-36'nın alt parametreleri arasında ($r=-0.46$ ile $r=-0.61$ arasında, $p<0.001$) orta ve zayıf korelasyon olduğu bulundu. Cronbach'ın alfa analizinde ($r=0.997$, $p<0.001$) katsayının 1'e yakın olması ölçeğin yüksek iç tutarlılığını ve ölçeğin güvenilir olduğunu gösterdi. Standardize response mean (2.1, $p<0.001$) sonucunda ölçeğin duyarlı olduğu bulundu.

Sonuç: Çalışmamızın sonucunda BETY ölçeğinin kronik boyun ağrılı hastalarda geçerli, güvenilir ve duyarlı olduğu görüldü.

Anahtar Kelimeler: kronik ağrı, boyun ağrısı, duyarlılık

DETERMINATION THE VALIDITY, RELIABILITY AND SENSITIVITY OF COGNITIVE EXERCISE THERAPY APPROACH SCALE IN PATIENTS WITH CHRONIC NECK PAIN

Purpose: The aim of this study was to determine the validity, reliability, and sensitivity of the Cognitive Exercise Therapy Approach Scale (BETY) in patients with chronic neck pain.

Methods: The study included 199 patients with chronic neck pain between 18-65 years of age with pain severity of 3 or more according to Visual Analogue Scale. Neck Disability Index, Arm Shoulder and Hand Problems Questionnaire, Short Form-36, Hospital Anxiety and Depression Scale were used to evaluate the validity of the Cognitive Exercise Therapy Method Scale. For reliability, the same subjects were asked to re-fill the BETY scale one week later. In order to test the sensitivity, 44 patients were included in the treatment program and after that they were asked to complete the questionnaires.

Results: The content validity of the BETY scale was evaluated by analyzing the skewness in the distribution (0.4) and by the floor and ceiling effect (minimum 14, maximum 107). As a result of this analysis, it was shown that the scale had validity. In the study, moderate-weak correlation was found between BETY and SF-36 sub-parameters ($r=-0.46$ to $r=-0.61$, $p<0.001$). In Cronbach's alpha analysis ($r=0.997$, $p<0.001$), the fact that the coefficient was close to 1 showed high internal consistency and reliable reliability of the scale. Standardized response mean (2.1, $p<0.001$) was found to be sensitive.

Conclusions: As a result of our study, BETY scale was found to be valid, reliable and sensitive in patients with chronic neck pain.

Keywords: chronic pain, neck pain, sensitivity

GAZİANTEP İLİNDE BULUNAN ÖZEL BİR KLİNİĞE BAŞVURAN HASTALAR ARASINDA ROMATİZMAL HASTALIK GÖRÜLME ORANI: PİLOT ÇALIŞMA

Erkin Oğuz SARI¹, Ahmet AKYOL², Deniz KOCAMAZ¹, Kezban BAYRAMLAR¹

¹Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Gaziantep

²Özel Kalyon FTR Tıp Merkezi, Gaziantep

Amaç: Çalışmanın amacı, Gaziantep ilinde bulunan özel bir kliniğe başvuran hastalar arasında romatizmal hastalık görülme oranının araştırılmasıydı.

Yöntem: Özel kliniğe başvuran hastaların toplam sayısına bakıldı ve romatolojik hastalığa sahip bireyler çalışmaya alındı. Özel kliniğe 3 ayda 258 hastanın başvurduğu görüldü.

Bulgular: 258 hastanın; 22'si diz osteoartriti, 3'ü kalça osteoartriti, 23'ü fibromiyalji sendromu, 3'ü romatoid artrit, 10'u spondiloartropati, 2'si Behçet ve 1'i gut tanılıydı. Özel kliniğe başvuran hastaların %22.09'u romatizmal hastalığa sahip bireylerdi. 48 kadın, 9 erkek olmak üzere toplamda 57 hasta, romatizmal hastalıklardan bir ya da daha fazlasına sahipti. Bu hastaların yaş ortalaması 55,17'ydı.

Sonuç: Türkiye'de romatizmal hastalıkların epidemiyolojisini araştırın az sayıda çalışma vardır. Özel kliniğe başvuran hastaların %22.09'u romatizmal hastalığa sahip bireylerdi. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2008 verilerine göre 15 ve üstü yaş grubunda kronik hastalık ve sağlık sorunu yaşadıklarını belirten bireylerin verdikleri yanıtlara göre en sık görülen 5 hastalık grubundan biri olan romatizmal eklem hastalığının oranının %17.7 olduğu görülmüştür. Başka bir epidemiyolojik çalışmada 50 yaş ve üzeri popülasyonda diz osteoartriti sıklığının %14.5 (kadınlarda %22.5, erkeklerde %8) olduğu görülmüştür. Romatolojik hastalıkların görülme oranı yapılan çalışmalarla uyumlu olarak özel kliniğe başvuranlarda da benzerlik göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: romatoloji, osteoartrit, romatoid artrit, fibromiyalji

INCIDENCE OF RHEUMATIC DISEASE AMONG PATIENTS ADMITTED TO A PRIVATE CLINIC IN GAZİANTEP: A PILOT STUDY

Purpose: The aim of this study was to investigate the incidence of rheumatic disease among patients admitted to a private clinic in Gaziantep.

Methods: The total number of patients admitted to the private clinic was evaluated and individuals with rheumatologic disease were included in the study. It was seen that 258 patients applied to the private clinic in 3 months.

Results: Among 258 patients; 22 knee osteoarthritis, 3 hip osteoarthritis, 23 fibromyalgia syndrome, 3 rheumatoid arthritis, 10 spondyloarthropathy, 2 Behçet disease and 1 gout was diagnosed. 22.09% of the patients admitted to the private clinic were individuals with rheumatic disease. A total of 57 patients, 48 females and 9 males, had one or more rheumatic diseases. The mean age of these patients was 55.17.

Conclusions: There are few studies on the epidemiology of rheumatic diseases in Turkey. 22.09% of the patients admitted to the private clinic were individuals with rheumatic disease. According to Turkish Statistical Institute (TÜİK) 2008 data, the rate of rheumatic joint diseases, which are one of the most frequent 5 disease groups, was found to be 17.7% according to the responses of individuals who indicated that they had chronic disease and health problems in the age of 15 and over. In another epidemiological study, the incidence of knee osteoarthritis was found to be 14.5% (22.5% in women and 8% in men) in the population aged 50 years and over. The incidence of rheumatologic diseases is similar to those in the private clinic.

Keywords: rheumatology, osteoarthritis, rheumatoid arthritis, fibromyalgia

ROMATOLOJİK REHABİLİTASYONDA SANAL GERÇEKLIK TEKNOLOJİSİNİN YERİ: LİTERATÜR ANALİZİ

Asalet Aybüke GÜP¹, Özge İPEK DONGAZ¹, Dilara ÖZEN ORUK¹, Banu BAYAR¹, Kılıçhan BAYAR¹

¹Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü

Amaç: Bu çalışmanın amacı, romatolojik hastalıkların rehabilitasyonunda kullanılan sanal gerçeklik uygulamalarının belirlenmesiydi.

Yöntem: Çalışma; Eylül 2019 tarihinde Pubmed ve ScienceDirect veri tabanları taranarak yapıldı. Çalışmalar; yayımlandıkları yıl, araştırma türü, ilk yazarın mesleği, hastalık grubu, sanal gerçeklik yöntemi ve ana sonuç ölçümü açısından analiz edildi.

Bulgular: 2007-2019 yılları arasındaki yayınlar incelenerek, %55'i 2015 yılı sonrasına ait 19 makale çalışmaya uygun bulundu. %95'i tedavi, %5'i değerlendirme amacıyla yapılan araştırmaların; %95'i randomize-kontrollü çalışma iken, %5'i vaka raporudur. Araştırmaların %45'ini fibromiyalji, %35'ini osteoartrit, %10'unu ankilozan spondilit, %5'ini romatoid artrit ve %5'ini juvenile idiopatik artrit hastaları oluşturmaktadır. Çalışmaların %70'inde bilgisayar destekli oyunlardan, %30'unda Kinect ve Wii teknolojilerinden yararlanılmıştır. Çalışmalarda birincil sonuç ölçütü olarak en sık ağrı (%25), fonksiyonel düzey (%25) ve yaşam kalitesi (%15) değerlendirilmiştir.

Sonuç: Teknolojinin gelişmesiyle beraber son yıllarda romatolojik hastalıkların tedavisinde sanal gerçekliği içeren araştırmalar artmıştır. Sağlık profesyonelleri çoğunlukla tedaviye yönelik araştırmalarda yer almıştır ancak sanal gerçeklik teknolojisinin değerlendirme ve tedavi alanlarında etkin bir şekilde kullanılabilmesi için multidisipliner ekip çalışmalarına ihtiyaç olduğu görülmektedir. Diz osteoartriti ve yaygın ağrının görüldüğü fibromiyalji hastalarında çalışma sayısı fazlayken, el gibi küçük eklem tutulumlarının olduğu gruplarda çalışmalar yetersiz kalmıştır. Mevcut sanal gerçeklik uygulamaları ele alındığında küçük eklemlerin değerlendirilmesi ve tedavisinde kullanılabilecek teknolojik gelişmelere ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: bilgisayar oyunları, egzersiz, sanal gerçeklik, video oyunlar

THE ROLE OF VIRTUAL REALITY TECHNOLOGY IN RHEUMATOLOGIC REHABILITATION: LITERATURE ANALYSIS

Purpose: This study aims determine the virtual reality techniques used in the rehabilitation of rheumatologic diseases.

Methods: The data was obtained from Pubmed and ScienceDirect in September 2019. Articles were analyzed in terms of publication year, research type, occupation of first author, disease group, virtual reality technic and main outcome measure.

Results: The articles between 2007-2019 were analyzed and 19 of them, 55% of which publishing after 2015, were found to be suitable for our study. The 95% of the researches were about treatment and 5% evaluation; and 95% were randomized-controlled studies, 5% case reports. Rheumatologic disease rate of the publications is 45% fibromyalgia, 35% osteoarthritis, 10% ankylosing spondylitis, 5% rheumatoid arthritis and 5% juvenile idiopathic arthritis. In 70% of the studies, computer-assisted games were used, while in 30% Kinect and Wii technology were used. The most common primary outcome measures were pain (25%), functional level (25%) and, quality of life (15%).

Conclusions: With the development of technology, researches involving virtual reality in rheumatologic diseases have increased in recent years. Therapeutic researches were studied mostly by health professionals, however, multidisciplinary teamwork is needed to effectively using virtual reality technology in the assessment and treatment areas. The number of studies performed in patients with fibromyalgia and knee osteoarthritis was too many whereas the studies were insufficient in groups with small joint involvement such as hand. Considering the existing virtual reality applications, technological advances are needed for the evaluation and treatment of small joints.

Keywords: computer games, exercise, virtual reality, video games

DİZ OSTEOARTRİTLİ BİREYLERDE BİLİŞSEL EGZERSİZ TERAPİ YAKLAŞIMI BİYOPSİKOSOSYAL ÖLÇEĞİNİN GEÇERLİĞİ VE GÜVENİRLİĞİNİN İNCELENMESİ: PİLOT ÇALIŞMA

Zeynep İrem BULUT¹, Atalay DOĞRU², Yavuz YAKUT¹, Edibe ÜNAL³

¹Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Gaziantep, Türkiye

²Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları Anabilim Dalı, Isparta, Türkiye

³Hacettepe Üniversitesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Ankara, Türkiye

Amaç: Bu çalışmanın amacı diz osteoartritli (OA) bireylerde Bilişsel Egzersiz Terapi Yaklaşımı Biyopsikososyal Ölçeği'nin (BETY-BQ) geçerliliğinin ve güvenilirliğinin incelenmesiydi.

Yöntem: Çalışmaya Kellgren-Lawrence skalasına göre Evre 1 veya 2 düzeyinde diz osteoartrit tanısı almış olan bireyler dahil edildi. Hastalık şiddetini belirlemede Western Ontario and McMaster Universities Osteoarthritis Index (WOMAC), biyopsikososyal yönden değerlendirilmede ise BETY-BQ kullanıldı. İstatistiksel analiz Spearman Korelasyon Analizi ile yapıldı.

Bulgular: Araştırmaya erken evre diz osteoartrit tanılı 3 erkek, 53 kadın dahil edildi. Bireylerin yaş ortalaması 57.07±06.83 yıl, vücut kitle indeksi 34.05±05.93 idi. Çalışmada güvenilirliğe iç tutarlılık ile bakıldı. Cronbach's Alpha katsayısı hesaplanarak yüksek iç tutarlılık bulundu (r=0.836). Ölçek geçerliliği Spearman Korelasyon Analizi ile değerlendirilerek BETY Ölçeği toplam skoru ile WOMAC Ölçeği yüzdesi arasında orta derecede korelasyon bulundu (r=0.434).

Sonuç: OA'lı bireylerde ağrı, yaşam kalitesi, fonksiyonellik gibi parametrelerle beraber biyopsikososyal yönden değerlendirmeleri de içeren BETY-BQ'nun iç tutarlılığı yüksek derecede bulundu. BETY-BQ toplam skoru ile hastalığa özgü WOMAC Ölçeği arasında ise orta derecede ilişki bulundu. Bu pilot çalışmanın BETY-BQ'nun diz OA'lı bireylerde geçerli ve güvenilir olduğu yönündeki sonuçları göz önüne alındığında çalışmanın devam ettirilmesine karar verildi.

Anahtar Kelimeler: osteoartrit, ölçek, geçerlik, güvenilirlik

INVESTIGATION OF THE VALIDITY OF COGNITIVE EXERCISE THERAPY APPROACH SCALE IN PATIENTS WITH OSTEOARTHRITIS: PILOT STUDY

Purpose: The aim of this study is to investigation of the validity and reliability of the Cognitive Exercise Therapy Approach Biopsychosocial Questionnaire (BETY-BQ) patients with knee osteoarthritis (OA).

Methods: Individuals diagnosed with knee osteoarthritis at grade 1 or 2 according to the Kellgren-Lawrence scale were included in the study. Western Ontario and McMaster Universities Osteoarthritis Index (WOMAC) was used to determine the severity of the disease and BETY-BQ was used for biopsychosocial evaluation. Statistical analysis was performed with Spearman Correlation Analysis.

Results: Three male and 53 female with early stage of knee osteoarthritis were included in the study. The average age of the individuals was 57.07±06.83 and average body mass index was 34.05±05.93. Reliability was evaluated with internal consistency. High internal consistency was found according to Cronbach's Alpha coefficient (r=0.836). Validity was evaluated by Spearman Correlation Analysis and a moderate correlation was found between BETY-BQ scale total score and WOMAC scale percentage (r=0.434).

Conclusions: The internal consistency of the BETY-BQ, which included parameters such as pain, quality of life and functionality, as well as biopsychosocial evaluations, was found to be high in individuals with OA. There was a moderate correlation between the total score of BETY-BQ and disease-specific WOMAC Scale. Considering the results of this pilot study that BETY-BQ was valid and reliable in subjects with knee OA, it was decided to continue the study.

Keywords: osteoarthritis, questionnaire, validity, reliability

POSTMENOPAZAL DİZ OSTEOARTRİTLİ KADINLARIN POSTOPERATİF AĞRI DÜZEYLERİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ: PİLOT ÇALIŞMA

Dilara ÖZEN ORUK¹, Asalet Aybüke GÜP¹, Özge İPEK DONGAZ¹, Banu BAYAR¹, Kılıçhan BAYAR¹

¹Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Muğla

Amaç: Bu çalışmada diz osteoartriti (OA) olan postmenopozal kadınların postoperatif ağrı düzeylerini etkileyen faktörlerin incelenmesi amaçlandı.

Yöntem: Çalışmaya postoperatif dönemdeki 20 diz OA'lı kadın dâhil edildi. Olguların demografik ve klinik özellikleri kaydedildi. Postoperatif birinci ve ikinci gün ağrı düzeylerini değerlendirmek için Vizüel Analog Skala kullanıldı.

Bulgular: Olguların yaş ortalaması 66,05±4,98 yıl idi. Özgeçmişleri değerlendirildiğinde, %50'sinin hipertansiyon, %20'sinin diabetes mellitus hastası olduğu görülen olguların %30'unda ise herhangi bir hastalık öyküsü yoktu. Beden kitle indeksi (BKİ) ortalaması 29.47±4.4 kg/m² idi. Postoperatif dönem birinci gün ağrı düzeyi ortalaması 5.37±3.02, ikinci gün ağrı düzeyi ortalaması 3.58±2.56 idi. Olguların BKİ değerleri ile ağrı düzeyi değişiklikleri arasında istatistiksel olarak anlamlı negatif yönde bir ilişki bulundu (p<0.05, r:-0.398). Tüm olguların total diz artroplastisi cerrahileri medial parapatellar yaklaşımla yapıldı. Olguların hastanede kalış süresi ortalama 6.30±0.87 gündü. Ortalama 2.00±0.46 günde mobilize olan olguların %10'u kanadyen, %90'ı ise walker kullandı.

Sonuç: Diz OA'ı olan postmenopozal kadınların BKİ değerleri arttıkça, ağrı düzeyleri arasındaki farkın azaldığı bulundu. Olguların BKİ ile postoperatif ağrı düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmadı. Vücut ağırlığının artışı, diz eklemine binen yükün ve ağrı şiddetinin artmasına neden olmaktadır. Cerrahi sonrası erken dönemde ağrı şiddetinin azaltılmasında optimal vücut ağırlığının sağlanması klinik açıdan öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler: ağrı, artroplastisi, diz eklemi, osteoartrit

INVESTIGATION OF FACTORS AFFECTING POSTOPERATIVE PAIN LEVELS OF POSTMENOPAUSAL WOMEN WITH KNEE OSTEOARTHRITIS: A PILOT STUDY

Purpose: The aim of this study was to investigate the factors affecting postoperative pain levels of postmenopausal women with knee osteoarthritis.

Methods: Twenty subjects with knee osteoarthritis were included in the study. Demographic and clinical characteristics of the patients were recorded. Visual Analog Scale was used to assess pain levels on the first and second postoperative days.

Results: The mean age of the patients was 66.05±4.98 years. When the patients' histories were evaluated, 50% had hypertension and 20% had diabetes mellitus, 30% had no history of disease. The mean Body Mass Index (BMI) was 29.47±4.4. The mean postoperative pain level was 5.37±3.02 on the first day and 3.58±2.56 on the second day. A statistically significant negative correlation was found between BMI values and pain level changes (p<0.05, r:-0.398). Total knee arthroplasty surgeries were performed with medial parapatellar approach. The mean length of stay in hospital was 6.30±0.87 days. The patients were mobilized on average 2.00±0.46 days and 10% of the patients used canadian and 90% of them used walker.

Conclusions: It was found that as BMI values increased, the difference between pain levels decreased of postmenopausal women with knee OA. We didn't detect any statistically significant difference between BMI and postoperative pain levels. Increased body weight causes an increase in the load on the knee joint and the severity of pain. Providing the optimal level of body weight is clinically important in reducing pain severity in the early postoperative period.

Keywords: pain, arthroplasty, knee joint, osteoarthritis

MİYOFASİYAL AĞRI SENDROMLU KADINLARIN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİNİN UMUTSUZLUK DÜZEYİ İLE İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ

Özge İPEK DONGAZ¹, Dilara ÖZEN ORUK¹, Asalet Aybüke GÜP¹, Banu BAYAR¹, Kılıçhan BAYAR¹

¹Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Muğla

Amaç: Çalışmamızın amacı miyofasiyal ağrı sendromu (MAS) tanısı alan kadınların demografik özelliklerinin umutsuzluk düzeyleri ile ilişkisini incelemektir.

Yöntem: Çalışmaya MAS tanısı alan 30 gönüllü kadın dahil edildi. Bireylerin sosyodemografik ve klinik özellikleri araştırmacılar tarafından hazırlanan form yardımıyla sorgulandı. Umutsuzluk düzeyinin belirlenmesinde Beck Umutsuzluk Ölçeği (BUÖ) kullanıldı.

Bulgular: Çalışmaya katılan bireylerin yaş ortalaması 36.9±2.13 yıl, ortalama vücut kitle indeksi 24.02± 3.44 kg/m² idi. Bireylerin tetik noktaları incelendiğinde daha çok boyun ve omuz bölgesinde olduğu görüldü. Ağrı şiddetleri Vizüel Analog Skalası (VAS)'na göre 6.4±1.08 idi. Olguların 10'u (%33) bekar, 20'si (%67) evliydi. BUÖ skoru ortalama değeri 8.2±0.8 idi. Umutsuzluk düzeyi medeni durum, gelir seviyesi ve ağrı şiddeti ile ilişkiliydi (p<0.05). Evliliklerinde sorun yaşayan kadınların umutsuzluk düzeyi daha yüksekti (p<0.05). Ağrı şiddeti ile umutsuzluk düzeyi arasında istatistiksel olarak anlamlı pozitif yönde korelasyon saptandı (p<0.05, r=0.804). Umutsuzluk düzeyi ile yaş arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki görülmedi (p>0.05).

Sonuç: MAS, tetik noktaların duyu, motor ve otonomik semptomlara neden olduğu kas iskelet sistemi hastalığıdır. Hastalık ilerleyen dönemlerde çeşitli duyu durum bozukluklarına yol açmaktadır. MAS tedavisinin daha etkili olması için bireylerin psikolojik etkilenimlerinin incelendiği daha kapsamlı ve ayrıntılı çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: miyofasiyal ağrı sendromu, tetik nokta, tükeniş

INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN DEMOGRAPHIC CHARACTERISTICS AND HOPELESSNESS LEVEL OF WOMEN WITH MYOFASCIAL PAIN SYNDROME

Purpose: The aim of this study was to investigate the relationship between demographic characteristics and hopelessness levels of women with myofascial pain syndrome (MFPS).

Methods: Thirty volunteer women diagnosed with MFPS were included in the study. The sociodemographic and clinical characteristics of the individuals were questioned with the form prepared by the researchers. Beck Hopelessness Scale (BHS) was used to determine the level of hopelessness.

Results: The average age of the participants was 36.9±2.13 years and the mean body mass index was 24.02±3.44 kg/m². When the trigger points of the individuals were examined, it was seen that they were mostly in the neck and shoulder area. The mean pain level was 6.4±1.08 according to Visual Analogue Scale (VAS). Ten subjects were single (33%) and twenty (67%) were married. The mean value of BHS score was 8.2±0.8. Hopelessness level was associated with marital status, income level and pain severity (p<0.05). The level of hopelessness of women with marital problems was higher (p<0.05). There was a statistically significant positive correlation between the severity of pain and level of hopelessness (p<0.05, r=0.804). There was no statistically significant correlation between level of hopelessness and age (p>0.05).

Conclusions: MFPS is a musculoskeletal disease which the sensory, motor, and autonomic symptoms caused by trigger points. The disease leads to various mood disorders later on. The comprehensive and detailed studies are needed to investigate the psychological effects of individuals for more effective treatment of MFPS.

Keywords: myofascial pain syndromes, trigger points, burnout

FİBROMİYALJİLİ KADINLARDA SPİNAL STABİLİZASYON EGZERSİZLERİNİN DENGE VE GÖVDE POZİSYON HİSSİ ÜZERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ: PİLOT ÇALIŞMA**Oğuzhan METE¹, Şeyda TOPRAK ÇELENEY¹**¹Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Ankara

Amaç: Bu çalışmada, Fibromiyaljili (FM) kadınlarda spinal stabilizasyon egzersizlerinin (SSE) denge ve gövde pozisyon hissi (GPH) üzerine etkisinin incelenmesi amaçlandı.

Yöntem: On iki FM'li kadın (yaş: 42.08±10.84 yıl, beden kitle indeksi: 25.65±3.18 kg/m²) çalışmaya dahil edildi. Ağrı şiddeti Görsel Analog Skalası (GAS) ile, statik denge (gözler açık (GA) ve gözler kapalı (GK) bipedal duruş (BD)) ve stabilite limitleri (SL) bilgisayarlı denge sistemi (Prokin, TecnoBody S.R.L., Dalmine, 24044 Bergamo, Italy) ile, dinamik denge Denge Değerlendirme Sistemler Testi kısa versiyonu (Mini-BESTest) ile ve GPH ikili dijital inklinometre ile program öncesi (PÖ) ve program sonrası (PS) değerlendirildi. SSE programı 6 hafta boyunca haftanın 2 günü uygulandı.

Bulgular: Hastalar orta-şiddetli düzeyde ağrıya sahiplerdi (GAS: 7.67±1.91 cm). PS, GPH (PÖ: 4.30 (4.00); PS: 1.33 (3.48), p=0.003) skorlarında azalma, SL (PÖ: 73.86 (29.40); PS: 87.62 (16.76), p=0.034), ve Mini-BESTest (PÖ: 25.00 (4.00); PS: 26.00 (3.00), p=0.011) skorlarında artma görüldü. PÖ ve PS, GA (PÖ: 328.58 (286.02); PS: 296.09 (339.22), p=0.583) ve GK (PÖ: 350.92 (339.82); PS: 245.82 (246.92), p=0.875) statik denge skorlarında fark yoktu.

Sonuç: Altı haftalık SSE'nin FM'li kadınlarda dengeyi ve pozisyon hissini iyileştirmede olumlu etkilere sahip olduğu görüldü. Bu nedenle, SSE FM'li hastalarda denge ve pozisyon hissini geliştirmek için alternatif bir yöntem olabileceği düşünüldü.

Anahtar Kelimeler: egzersiz, fibromiyalji, pozisyon hissi, postural denge

INVESTIGATION THE EFFECTS OF SPINAL STABILIZATION EXERCISES ON BALANCE AND TRUNK POSITION SENSE IN WOMAN WITH FIBROMYALGIA: PILOT STUDY

Purpose: This study aimed to investigate the effects of spinal stabilization exercises (SSE) on balance and trunk position sense (TPS) in women with Fibromyalgia (FM).

Methods: Twelve women with FM (age: 42.08±10.84 years, body mass index: 25.65±3.18 kg/m²) were included. Pain level with Visual Analog Scale (VAS), static balance (eyes opened (EO) and eyes closed (EC) on bipedal stance) and limits of stability with computerized balance system, dynamic balance with short version of Balance Evaluation System Test (Mini-BESTest) and TPS with dual digital inclinometer were evaluated before program (BP) and after program (AP). The SSE program was carried out 2 days a week for 6 weeks.

Results: The patients had moderate to severe pain (VAS: 7.67±1.91 cm). In PS, it was found that TPS scores (BP: 4.30 (4.00); AP: 1.33 (3.48), p=0.003) decreased, LOS (BP: 73.86 (29.40); AP: 87.62 (16.76), p=0.034) and Mini-BESTest (BP: 25.00 (4.00); AP: 26.00 (3.00), p=0.011) scores increased. BP and AP, there was no difference in EO (BP: 328.58 (286.02); AP: 296.09 (339.22), p=0.583) and EC (BP: 350.92 (339.82); AP: 245.82 (246.92), p=0.875) static balance scores.

Conclusions: It was observed that 6-weeks SSE have favorable effects on improving balance and TPS in woman with FM. Therefore, the SSE may be an alternative method for improve balance and position sense in patients with FM.

Keywords: exercise, fibromyalgia, position sense, postural balance

**GAZI ÜNİVERSİTESİ FİZYOTERAPİ VE REHABİLİTASYON BÖLÜMÜ ROMATOLOJİK REHABİLİTASYON ÜNİTESİ
2016-2019 YILLARI ARASI HASTA PROFİLİ**

Selin BAYRAM¹, Nurten Gizem TÖRE¹, Fulden SARI¹, Devrim Can SARAÇ¹, Gamze Gülsün PALA¹, Mehmet Akif ÖZTÜRK², Deran OSKAY¹

¹Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Ankara, Türkiye

²Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Romatoloji Bilim Dalı, Ankara, Türkiye

Amaç: Bu araştırmanın amacı Gazi Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Romatoloji Bilim Dalı yataklı servis ve polikliniğinde hizmet veren Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü Romatolojik Rehabilitasyon Ünitesine yönlendirilen hastaların profillerinin incelenmesiydi.

Yöntem: Aralık 2016–Haziran 2019 tarihleri arasında Gazi Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Romatoloji Bilim Dalı yataklı servis ve polikliniğinde hizmet veren Romatolojik Rehabilitasyon Ünitesine romatologlar tarafından yönlendirilen hastaların dosyaları retrospektif olarak incelendi. Tanı, hastalık durasyonu, yaş, cinsiyet ve eğitim durumu kaydedildi.

Bulgular: Araştırmaya ayakta (n=312, %77) ve yatarak (n=91, %23) fizyoterapi alan toplam 403 hasta dahil edildi. Ayaktan fizyoterapi alan hastaların çoğunluğunu %51 oranıyla ankilozan spondilitli hastalar oluşturdu, bunu %15 ile romatoid artrit ve %10 ile Behçet hastalığı takip etti. Yatarak fizyoterapi alan hastaların çoğunluğunu %35 oranıyla sistemik sklerozlu hastalar oluşturdu, bunu %30 ile romatoid artrit ve %10 ile sistemik lupus eritematosus takip etti. Yatarak fizyoterapi alan hastaların %54'ünde intersiyel akciğer hastalığı vardı.

Sonuç: Çalışmanın sonucunda romatologların ağırlıklı olarak ankilozan spondilit ve romatoid artrit gibi kas-iskelet sistemi problemleri belirgin olan hastaları ayaktan fizyoterapi programına yönlendirdikleri belirlendi. Fakat fizyoterapistler sadece kas-iskelet sistemi problemleri değil diğer sistemler ile ilgili semptomlara yönelik tedaviler de düzenleyebilmektedirler. Hasta konsülte eden romatologların bu konudaki farkındalık düzeylerinin artırılmasıyla daha fazla hastanın fizyoterapi hizmetine ulaşabileceğini düşünüldü.

Anahtar Kelimeler: romatoloji, hastalık, rehabilitasyon

**PATIENT PROFILE BETWEEN 2016-2019 IN GAZI UNIVERSITY PHYSIOTHERAPY AND REHABILITATION
DEPARTMENT ROMATOLOGICAL REHABILITATION UNIT**

Purpose: The aim of this study was to investigate the profiles of patients referred to the Rheumatologic Rehabilitation Unit of the Department of Physiotherapy and Rehabilitation, Faculty of Health Sciences, which serves in the inpatient service and outpatient clinic of the Rheumatology Department of Gazi University Training and Research Hospital.

Methods: The files of patients referred by rheumatologists to the Rheumatologic Rehabilitation Unit which serves in the inpatient and outpatient clinic of the Rheumatology Department of Gazi University Training and Research Hospital were reviewed retrospectively. Diagnosis, disease duration, comorbidities, age, gender and educational status were recorded.

Results: A total of 403 patients receiving outpatient (n=312, 77%) and inpatient (n=91, 23%) were included in the study. Most of the patients receiving outpatient physiotherapy were ankylosing spondylitis (51%) followed by rheumatoid arthritis (15%) and Behçet's disease (10%). Most of the patients receiving inpatient physiotherapy were patients with systemic sclerosis (35%), followed by rheumatoid arthritis (30%) and systemic lupus erythematosus (10%). 54% of patients who received inpatient physiotherapy had interstitial lung disease.

Conclusions: As a result of the study, it was determined that rheumatologists referred patients with significant musculoskeletal problems such as ankylosing spondylitis and rheumatoid arthritis to outpatient physiotherapy program. However, physiotherapists can arrange treatments for not only musculoskeletal problems but also other system related symptoms. We think that more patients will have access to physiotherapy services by increasing the awareness level of patient consultant rheumatologists.

Keywords: rheumatology, disease, rehabilitation

SJÖGRENLİ KADINLARIN SAĞLIKLI KADINLARLA CİNSEL FONKSİYON AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI

S. Yaprak ÇETİN¹, Ayşe AYAN², Alime BÜYÜK¹

¹Akdeniz Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Antalya, Türkiye

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Romatoloji ABD, Antalya

Amaç: Bu çalışmanın amacı Sjögrenli kadın hastaların cinsel fonksiyonunun incelenmesi ve sağlıklı kadın bireylerle karşılaştırılmasıdır.

Yöntem: Çalışmaya yaş ortalaması 43.42±5.00 yıl olan 42 Sjögrenli kadın ve yaş ortalaması 32.46±5.14 yıl olan 43 sağlıklı kadın birey dahil edildi. Bireylerin cinsel fonksiyonunun değerlendirilmesi için Kadın Cinsel İşlev Ölçeği (FSFI) kullanıldı.

Bulgular: Sjögrenli kadınlar ile sağlıklı kadınlar karşılaştırıldığında; istek (p=0.00), orgazm (p=0.04), doyum (p=0.00), ağrı (p=0.00) alt parametrelerinde ve toplam skorda (p=0.00) sağlıklı kadınlar lehine istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulundu.

Sonuç: Çalışmanın sonuçlarına göre cinsel fonksiyon açısından Sjögrenli kadınların sağlıklı kadınlara göre daha az istek, orgazm, doyuma sahip oldukları ve daha fazla ağrıya sahip olduğu görüldü. Buna göre Sjögrenli kadınların tedavi programlarına cinsel fonksiyonlarının geliştirilmesi için eğitim programları eklenebilir.

Anahtar Kelimeler: sjögren, cinsel fonksiyon, kadın

COMPARISON OF WOMEN WITH SJOGREN WITH HEALTHY WOMEN IN TERMS OF SEXUAL FUNCTION

Purpose: The aim of this study was to investigate the sexual function of women with Sjogren and to compare them with healthy women individuals.

Methods: Forty-two women with Sjogren with a mean age of 43.42±5.00 years and 43 healthy women with a mean age of 32.46±5.14 years were included in the study. Female Sexual Function Scale (FSFI) was used to evaluate sexual function of individuals.

Results: When women with Sjogren were compared to healthy women,; statistically significant difference was found in favor of healthy women in the sub-parameters of the desire (p=0.00), orgasm (p=0.04), satisfaction (p=0.00), pain (p=0.00) and total score (p=0.00).

Conclusions: According to the results of the study, it was seen that women with Sjogren had less desire, orgasm, satisfaction and more pain in terms of sexual function than healthy women. Accordingly, education programs for the improvement of sexual functions can be added to the treatment programs of women with Sjogren.

Keywords: sjogren, sexual function, female

ROMATOİD ARTRİTTE AROMATERAPİ MASAJI: LİTERATÜR DERLEME

Gökşen POLAT¹, Selden GÜL¹, Elif ÜNSAL AVDAL², Funda SOFULU²

¹İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü

²İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi

Amaç: Romatoloji hastalarında ağrı ve fiziksel kısıtlılık yaşam kalitesini olumsuz etkileyebilmektedir. Günümüzde hastaların kendi tedavilerinde sorumluluk alma çabaları, semptomları hafifletme istekleri, sağlık ekibine ulaşamamaları, tedavi maliyetlerinin yüksek olması, psikolojik iyilik haline verilen önemin artması, geleneksel tedavi yöntemlerine bağlı gelişen yan etkiler ve tam tedavi sağlanamaması gibi durumlar, hastaların tamamlayıcı ve alternatif terapilere olan ilgisini artırmıştır. Bu çalışmanın amacı romatolojik hastalıklarda aromaterapi masajının yeri ve etkinliğinin incelenmesidir.

Yöntem: Romatoid artritli hastalarda uygulanan aromaterapi masajının etkinliği üzerine yapılan randomize kontrollü çalışmalar incelendi.

Bulgular: Literatür incelendiğinde aromaterapi masajı uygulanan hastalar masaj sonrası incelendiğinde, hastaların; daha rahat yürüdüklerini, hareketlerinin rahatladığını, günlük yaşam aktivitelerini daha rahat yerine getirdiklerini, daha zinde hissettiklerini, morallerinin yükseldiğini, enerjilerinin arttığını, eklem şişliklerinin ve şiş eklem sayılarının azaldığını, ödemlerinde azalma olduğunu belirttikleri görüldü. Literatüre bakıldığında hastaların ağrı ve depresyon puanlarının azaldığı, bunlara ek olarak bireylerde sabah tutukluğunun da önemli ölçüde azaldığı ve bu bulguların ikinci masaj uygulamasından sonra kademeli olarak anlamlı düzeyde iyileştiği görülmektedir.

Sonuç: Yapılan literatür araştırmasına göre romatoid artritli hastalarda semptom yönetiminde aromaterapinin pek çok yönden fayda sağladığı görülmektedir. Aromaterapinin bu hastalara eğitilmiş kişiler tarafından semptom kontrolü amacıyla güvenle uygulanabileceği bildirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: romatoid artrit, aromaterapi, aromaterapi masajı

AROMATHERAPY MASSAGE IN RHEUMATOID ARTHRITIS: LITERATURE REVIEW

Purpose: Pain and physical limitation may adversely affect quality of life in rheumatology patients. Nowadays, patients' efforts to take responsibility in their own treatment, their desire to alleviate symptoms, lack of access to the health care team, high treatment costs, increased importance given to psychological well-being, side effects due to traditional treatment methods and lack of complete treatment increased interest to complementary and alternative therapies. The aim of this study is to investigate the place and effectiveness of aromatherapy massage in rheumatologic diseases.

Methods: Randomized controlled trials on the efficacy of aromatherapy massage in patients with rheumatoid arthritis have been examined.

Results: When the literature is examined, the patients who are applied aromatherapy massage are examined after the massage; They reported that they were more comfortable walking, their movements were relaxed, they were more comfortable in their daily living activities, they felt more fit, their morale increased, their energy increased, joint swelling and swollen joint numbers decreased, edema decreased. When the literature is examined, it is seen that patients' pain and depression scores decrease. In addition, morning stiffness was significantly reduced in individuals and these findings improved significantly after the second massage.

Conclusions: According to the literature research, aromatherapy is beneficial in many aspects of symptom management in patients with rheumatoid arthritis. It has been reported that aromatherapy can be safely administered to these patients by trained individuals for symptom control.

Keywords: rheumatoid arthritis, aromatherapy, aromatherapy massage

FİBROMİYALJİ SENDROMU TEDAVİSİNDE OSTEOPATİK MANUEL TERAPİ ETKİNLİĞİ: OLGU SUNUMU

Rabia Tuğba KILIÇ¹, Emre UYSAL¹

¹Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Ankara, Türkiye

Amaç: Bu çalışmada fibromiyalji (FM) sendromu tanısı almış, 49 yaşındaki ev hanımı hastanın değerlendirme ve tedavisinin yapılması ve bu sendromun tedavisinde osteopatik manuel terapi (OMT) yöntemlerini uygulama deneyimi ve sonuçlarının paylaşılması amaçlandı.

Yöntem: Değerlendirme basamakları; hikâye alımı, osteopatik muayene ve anket uygulamalarından oluştu. Ağrı değerlendirmesi için Görsel Analog Skalası (GAS), fonksiyonel değerlendirme için Fibromiyalji Etki Anketi (FEA), depresyon ve anksiyete değerlendirmesinde Hastane Anksiyete ve Depresyon Ölçeği (HAD), yaşam kalitesi için de Nottingham Sağlık Profili (NSP) kullanıldı. Değerlendirmeler tedavi öncesinde ve tedavi sonrasında yapıldı. Tedavide, hastada bulunan osteopatik disfonksiyonları çözmek için OMT kullanıldı. Tedavi haftada bir kez olmak üzere dört seans uygulandı.

Bulgular: Tedavi sonrasında yapılan değerlendirmelerde, tedavi öncesine göre tüm skorlarda azalma olduğu bulundu. FEA tedavi öncesi 46.56'dan tedavi sonrası 20.37'ye, HAD-depresyon; tedavi öncesi 4'ten tedavi sonrası 2'ye, HAD-anksiyete; tedavi öncesi 7'den tedavi sonrası 4'e, NHP tedavi öncesi 151.39'dan tedavi sonrası 93.12'ye, GAS istirahat ağrısı; tedavi öncesi 8'den tedavi sonrası 0'a, GAS aktivite ağrısı; tedavi öncesi 9'dan tedavi sonrası 2'ye, GAS gece ağrısı; tedavi öncesi 3'ten tedavi sonrası 0'a düştü.

Sonuç: Bu olgu çalışmasında FM tedavisinde OMT'nin ağrı, depresyon, anksiyetenin azalmasında ve yaşam kalitesi ve fonksiyonel durumun artmasında etkili olabileceği görüldü. Kesin kanıtlar için daha detaylı çalışmalara ihtiyaç olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: ağrı, fibromiyalji, manuel terapi

EFFICACY OF OSTEOPATHIC MANUAL THERAPY IN THE TREATMENT OF FIBROMYALGIA SYNDROME: CASE REPORT

Purpose: The aim of this study was to evaluate and treat a 49-year-old housewife patient diagnosed with fibromyalgia (FM) syndrome and to share the experience and results of applying osteopathic manual therapy (OMT) methods in the treatment of this syndrome.

Methods: Our evaluation steps consisted of story taking, osteopathic examination and questionnaire applications. Pain with Visual Analog Scale (VAS), functional assessment with Fibromyalgia Impact Questionnaire (FIQ), depression and anxiety with Hospital Anxiety and Depression Scale (HAD) and quality of life with Nottingham Health Profile (NHP) were assessed. Assessment carried out before treatment (BT) and after treatment (AT). OMT was used to solve osteopathic dysfunction in the patient. Treatment was carried out one day a week for four weeks.

Results: In the post-treatment assessment, it was found that there was a decrease in all scores compared to the pre-treatment. The scores of FIQ from 46.56 to 20.37, the scores of HAD-depression from 4 to 2, the scores of HAD-anxiety from 7 to 4, the scores of NHP from 151.39 to 93.12, the scores of VAS resting pain from 8 to 0, the scores of VAS activity pain from 9 to 2, VAS night pain from 3 to 0 were changed between BT and AT.

Conclusions: In this case report, it was observed that OMT may effective for decreasing pain, depression, anxiety and, improving functional status and quality of life on FM. More detailed studies are needed for precise evidence.

Keywords: pain, fibromyalgia, manual therapy

ROMATİZMALI BİREYLER ÜZERİNDE GELİŞTİRİLEN BETY BİYOPSİKOSOSYAL ÖLÇEĞİNİN KANSERLİ HASTALARDA VALİDASYONU: BİR PİLOT ÇALIŞMA

Deniz KOCAMAZ¹, Özlem Nuray SEVER², Yavuz YAKUT¹

¹Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Sağlık bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü

²Gaziantep Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Onkoloji Anabilim Dalı

Amaç: Kanser bireylerin yaşam kalitesini önemli ölçüde etkileyen kronik bir hastalıktır. Onkolojik Rehabilitasyon programları içerisinde bireylerin ayrıntılı değerlendirilmesi tedavinin etkinliğini arttıracaktır. Kanser hastalarına özgü geliştirilen yaşam kalitesi anketleri sınırlıdır. Bu çalışmanın amacı romatizmalı bireyler üzerinde geliştirilen Bilişsel Egzersiz Terapi Yaklaşımı Biyopsikososyal Ölçeği'nin (BETY-BQ) kanser hastalarında kullanım uygunluğunu değerlendirmektir.

Yöntem: Yaş ortalaması 54,98±14,06 yıl olan 150 kanser tanılı hasta çalışmaya dahil edildi. Hastalar çalışma hakkında bilgilendirildi ve aydınlatılmış onam alındı. Bireylerin sosyodemografik bilgileri, kanser türü, tedavi protokolleri kaydedildi. Yaşam kalitesini değerlendirmek için kansere özgü geliştirilen Kanser Araştırma ve Tedavi Organizasyonu Yaşam Kalitesi Anketi-Çekirdek 30 (EORTC-QLQ-C30) ile romatizmal hastalara özgü geliştirilen BETY-BQ anketleri uygulandı.

Bulgular: Sağlık Değerlendirme Anketi ile EORTC-QLQ toplam skorları incelendiğinde sağkalım dönemindeki hastaların azalan yaşam kalitesi sonuçları her iki ankette de benzerdi (p>0.05). Ağrı skorlarının değerlendirilmesinde kullanılan sorular açısından anketler arasında anlamlı ilişkiye rastlandı (p<0.05). Bununla birlikte kemoterapi gören hastalarda tedavinin yan etkisi olarak bulantı kusma gibi şikayetleri EORTC-QLQ'nin daha ayrıntılı olarak incelediği belirlendi.

Sonuç: Romatizmal hastalıklara özel olarak geliştirilen ve biyopsikososyal bir model olan BETY-BQ sağkalım dönemindeki kanser tanılı hastalarda yaşam kalitesinin değerlendirilmesinde tercih edilebilir bir ankettir.

Anahtar Kelimeler: kanser, yaşam kalitesi, bilişsel egzersiz terapi yaklaşımı

INVESTIGATION OF THE SUITABILITY OF THE BETY-BQ IN PATIENTS WITH CANCER: A PILOT STUDY

Purpose: Cancer is a chronic disease that significantly affects the quality of life in individuals. Detailed evaluation of individuals in oncologic rehabilitation programs will help to increase the effectiveness of treatment. Quality of life questionnaires developed for cancer patients are limited. The aim of this study was to evaluate the feasibility of using the Cognitive Exercise Therapy Approach Biopsychosocial Scale (BETY-BQ) developed in patients with rheumatism in cancer patients.

Methods: 150 patients with a mean age of 54.98±14.06 years were included in the study. Patients were informed about the study and informed consent was obtained. Sociodemographic data, type of cancer and treatment protocols were recorded. In order to evaluate the quality of life, reformed to cancer-specific Cancer Research and Treatment Organization Quality of Life Questionnaire-Core 30 (EORTC-QLQ-C30) and BETY-BQ which developed for rheumatic patients were used.

Results: When the EORTC-QLQ and BETY-BQ total scores were examined with the, the reduced quality of life results of the patients in the survival period were similar in both questionnaires (p>0.05). There was a significant relationship between the questionnaires in terms of the questions used to evaluate pain scores (p<0.05). However, it was determined that EORTC-QLQ was examined in more detail in patients receiving chemotherapy such as nausea and vomiting as a side effect of treatment.

Conclusions: The BETY-BQ, which is a biopsychosocial model developed specifically for rheumatic diseases, is a preferable questionnaire for the evaluation of quality of life in patients diagnosed with cancer during survival.

Keywords: cancer, quality of life, cognitive exercise therapy approach

